

WYNIKI KLASYFIKACJI ROCZNEJ W ROKU SZKOLNYM 2022/2023

Przemysław Czarnek

Minister Edukacji i Nauki w rządzie premiera Mateusza Morawieckiego

Minister Edukacji i Nauki, zwany dalej „Ministrem”, kieruje działalnością Ministerstwa Edukacji i Nauki, i ustala podstawowe kierunki polityki w zakresie oświaty i wychowania oraz szkolnictwa wyższego i nauki. Do wyłącznej kompetencji Ministra zastrzega się:

- 1. akceptowanie projektów ustaw, rozporządzeń i uchwał Rady Ministrów oraz rozporządzeń i zarządzeń Prezesa Rady Ministrów, których opracowanie należy do właściwości Ministra, a także strategii, programów i polityk, kierowanych przez Ministra do uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania;*
- 2. występowanie do Prezesa Rady Ministrów o powołanie osób na określone stanowiska lub funkcje albo o odwołanie z tych stanowisk lub funkcji, w ramach właściwości wynikającej z przepisów prawa;*
- 3. powoływanie i wyznaczanie osób na określone stanowiska lub funkcje oraz odwoływanie z tych stanowisk lub funkcji i cofanie wyznaczenia na nie, w ramach właściwości wynikającej z przepisów prawa.¹*

Zachowanie

Minister nie przestrzega zasad obowiązujących w Sejmie RP. W maju 2023 r. ukarany został przez komisję etyki poselskiej za swoją wypowiedź na styczniowym posiedzeniu: "Przez wiele lat jeździliście do Brukseli, do Strasburga. Kłamaliście na temat Polski, Polaków. *Namawialiście brukselskich urzędników, żeby zabrali Polakom pieniądze - nie nam - Polakom. Wasi europosłowie – Biedroń, nie-Biedroń,*

¹ Tekst zarządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 18 marca 2021 r. w sprawie zakresów czynności członków Kierownictwa Ministerstwa Edukacji i Nauki, uwzględniający zmiany wprowadzone zarządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 17 września 2021 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie zakresów czynności członków Kierownictwa Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Róża von Thun coś tam po niemiecku, codziennie namiętnie kłamali na temat Polski i Polaków.²

Minister ma trudności w nawiązywaniu szerszych kontaktów ze środowiskiem edukacyjnym. Potrafi zgodnie współpracować jedynie z zespołem osób podzielających jego poglądy. W kwietniu 2023 r. media ujawniły nieprawidłowości w przydzielaniu środków w ramach programu „Willa plus”. W tym i w innych programach dotacyjnych prawie 85 mln złotych uzyskały organizacje, których wnioski nie zostały zarekomendowane przez zespoły doradcze powołane przez samego Ministra³. Środki na cele edukacyjne Minister przyznał kierując się kluczem politycznym. Wśród beneficjentów znalazły się organizacje powiązane z ludźmi PiS, a także prawicowe lub katolickie stowarzyszenia bez żadnego doświadczenia w działalności edukacyjnej, a nawet zakładane ad hoc, na trzy dni przed ogłoszeniem naboru⁴. Przemysław Czarnek sam otwarcie przyznaje, czym są motywowane jego decyzje: *Liczę się przede wszystkim z głosem kierownictwa mojego ugrupowania politycznego i pana premiera. Ja mam realizować program i to robię⁵*. Wotum nieufności zgłoszone przez opozycję zostało odrzucone przez rządzącą większość, której program Minister realizuje.

Minister zastrasza środowisko naukowe, ogranicza wolność badań naukowych i wolność słowa. Po wypowiedzi profesor Barbary Engelking, pracowniczki Instytutu Filozofii i Socjologii PAN, szefowej Centrum Badań nad Zagładą Żydów, zapowiedział ograniczenie finansowania Instytutu. Minister stwierdził wówczas, że wypowiedź badaczki to *bezcelność* i zapowiedział, że nie będzie *finansował na większą skalę instytutu, który utrzymuje tego rodzaju ludzi, którzy po prostu obrażają Polaków⁶*. Głos w tej sprawie zabrali akademicy z wielu szkół wyższych i instytutów

2

<https://www.rp.pl/polityka/art37774591-czarnek-chcemy-naprawic-antypolskie-zdradzieckie-bledy-o-ty-m-jest-ustawa-o-sn>

3

<https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/kraj/artykuly/8736065.czarnek-willa-plus-nielegalne-dotacje-mein.html>

⁴ <https://oko.press/czarnek-wotum-nieufnosci-sejm>

5

<https://www.rp.pl/polityka/art38010171-czarnek-licze-sie-przede-wszystkim-z-glosem-kierownictwa-mojej-partii>

6

<https://www.rp.pl/prawo-dla-ciebie/art38471941-wszyscy-dostali-podwyzki-oni-nie-mein-ukaral-za-slo-wa-prof-engelking>

naukowych: *Odbieramy to jako działanie godzące w konstytucyjną wolność słowa i wolność badań naukowych oraz ogłaszania ich wyników*⁷.

Minister Czarnek przyczynia się do nakręcania spirali nienawiści wobec osób ze społeczności LGBTQ+ między innymi takimi słowami: *Nie będzie finansowania z MEiN dla żadnych stowarzyszeń LGBT, które robią wodę z mózgu dzieciom i prowadzą do samobójstw wśród młodzieży*⁸.

Obowiązkowe zajęcia Ministra

Minister często uchyla się od swojego obowiązku opracowywania projektów ustaw. Zmiany prawa oświatowego powinny być przygotowywane na poziomie resortu i procedowane jako projekty rządowe, tymczasem często realizowane są w trybie poselskim. Minister unika szerokich konsultacji i nie uwzględnia w dostatecznym stopniu opinii zgłaszanych przez stronę społeczną i związkową. Nie słucha głosów środowiska nauczycielskiego i rodzicielskiego, kadry kierowniczej oświaty, organów prowadzących, jak choćby w przypadku kolejnych wersji ustawy tzw. Lex Czarnek, mającej ograniczyć niezależność szkół oraz ich współpracę z organizacjami pozarządowymi. Pracuje niesystematycznie, często myli obowiązki Ministra Edukacji i Nauki z działalnością partyjną. Nieregularnie i zbyt rzadko uczestniczy w posiedzeniach sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz senackiej Komisji Nauki, Edukacji i Sportu - także tych, które dotyczą fundamentalnych zmian w systemie oświaty.

Ambicje polityczne ministra są dla niego ważne i można odnieść wrażenie, że są one ważniejsze niż dobro uczennic i uczniów oraz nauczycielek i nauczycieli. Silnie przeżywa porażki. Ma trudności z przyjmowaniem informacji zwrotnych płynących ze środowisk szkolnych, unika otwartych spotkań i zdawkowo odpowiada na pytania i krytykę. Nie korzysta z wyników badań oraz naukowych raportów o problemach i wyzwaniach, stojących przed systemem edukacji. Niezmiennie twierdzi, że w polskiej szkole wszystko dobrze działa, zgłaszane

7

<https://www.money.pl/gospodarka/minister-straszy-rektorzy-reaguja-dzialania-godzace-w-wolnosc-slo-wa-6897922752432960a.html>

8

<https://www.pap.pl/aktualnosci/news%2C1530295%2Cminister-czarnek-nie-pozwolimy-stowarzyszeniu-lgbt-robily-dzieciom-wode-z>

problemy są wyolbrzymione, a jeśli się pojawiają, to ich źródłem jest „lewacka ideologia” lub „neomarksizm”.

Nie rozpoznaje i nie rozwiązuje problemów płacowych polskich nauczycieli.

Odchodzenie nauczycieli z zawodu, problemy z wakacjami w szkołach, oznaczające przydzielanie nauczycielom doraźnych zastępstw, nazywa normalnym ruchem kadrowym. Na dzień przed ostatnim dzwonkiem w roku szkolnym 2022/2023 liczba miejsc do obsadzenia w szkołach jest wyższa niż przed rokiem. Dla Ministra nadal nie stanowi to żadnego problemu. Nie podejmuje skutecznych działań, by pensje nauczycielek i nauczycieli były odpowiednio wysokie i zachęcały do pracy w szkole, a także by młode osoby podejmowały studia pedagogiczne lub wybierały specjalizację nauczycielską. Pensjami nauczycieli początkujących próbuje doganiać płacę minimalną.

Język Ministra, gdy mówi o grupach społecznych, z którymi się nie zgadza, przepełniony jest niechęcią, a nawet wrogością i pogardą. Tłumacząc się z przyznanych przez ministerstwo dotacji, które są obecnie przedmiotem badania Najwyższej Izby Kontroli, wyjaśniał wcześniej: *ja lewacom nigdy nie dam. Dlatego, że lewactwo jest neomarksistowskie. Marksizm jest tego rodzajem ideologii, która jest zakazana w konstytucji. [...] Lewactwo, które psuje głowy młodych ludzi, które prowadzi również do tego typu nieszczęść jak 150 samobójstw*⁹. Minister ma trudności ze stosowaniem przepisów prawa, na co uwagę zwracało kierownictwu resortu (przy dotacjach “Willa plus”) Centralne Biuro Antykorupcyjne już we wrześniu ubiegłego roku.

Minister wprowadził do szkół przedmiot „Historia i teraźniejszość”, likwidując jednocześnie dla wszystkich uczniów szkół ponadpodstawowych przedmiot "Wiedza o społeczeństwie" w zakresie podstawowym. Zdaniem środowisk historycznych podstawa programowa HiT jest silnie zideologizowana, narzuca jedną wizję najnowszej historii i koncentruje się wyłącznie na polskiej polityce. Równocześnie Minister aktywnie promował podręcznik do HiT autorstwa prof. Wojciecha Roszkowskiego z licznymi kontrowersyjnymi tezami. Podręcznik ten na szczęście nie

9

<https://www.rp.pl/polityka/art37895551-program-willa-plus-czarnek-odpiera-zarzuty-ze-lewacy-nie-dostali-nie-dostana>

był jednak chętnie wybierany przez nauczycieli i nauczycielki, a jego dystrybucją zainteresowana była dystrybucją głównie Poczta Polska.

Minister na pytania dziennikarzy odpowiada lakonicznie, często pomijając kwestie merytoryczne. Założył osobiste konto na TikToku, gdzie z góry ostrzega: *Zadawajcie pytania z sensem i z rozumem, a nie oparte na manipulacji i kłamstwie podawanym w niektórych mediach, takich jak TVN*¹⁰.

Minister nie posiada wystarczającej wiedzy o środowisku szkolnym i wyzwaniach, także finansowych, które przed nim stoją. Nie rozumie wykonywania obliczeń w zakresie subwencji oświatowej - informacji przedstawianych przez niego z mównicy sejmowej nie potwierdzają samorządy lokalne, które otrzymują środki z budżetu na oświatę. Potrafi wprowadzić skutecznie korzystać z programu partii, niestanowiącego wszak części podstawy programowej kształcenia ogólnego, jednocześnie nie dostrzegając zawartych w niej zasad współżycia społecznego, dialogu i szacunku wobec innych.

Minister przejawia duże zainteresowanie patriotyzmem - ale rozumie go inaczej niż podstawa programowa - oraz religią katolicką i jej miejscem w edukacji i nauce. Ma wiele pogłębionych wiadomości, które chętnie wykorzystuje podczas wykonywania swoich obowiązków oraz podejmowania dodatkowych inicjatyw, takich jak osobista inauguracja rajdu rowerowego „Europa Christi śladami świętego Jana Pawła II” w Starym Folwarku. W swoim wystąpieniu na III Samorządowym Kongresie Trójmorza w Lublinie Minister złożył naukowcom z krajów Trójmorza taką propozycję badawczą: *To my, w ramach naszych uniwersytetów, powinniśmy podjąć zakrojone na szeroką skalę badania, które wyjaśnią, z jakich powodów i dlaczego nasi przyjaciele na Zachodzie poganieją*¹¹.

Minister nie szanuje współobywateli i współobywatele. Często wypowiada się o nich w sposób lekceważący, niekiedy nawet pogardliwy. Mimo wysokiej aktywności publicznej ministra, nie sposób uznać, że w trakcie ostatniego roku szkolnego

¹⁰

<https://www.msn.com/pl-pl/wiadomosci/polska/czarnek-zadebiutowa%C5%82-na-tiktoku-jestem-do-waszej-dyspozycji/ar-AA1a7pSP>

¹¹

<https://lublin.wyborcza.pl/lublin/7,48724,29764647,minister-czarnek-napomina-zachod-by-zszedl-z-drogi-poganstwa.html>

rozwinął on kompetencje kluczowe dla sprawowania swej odpowiedzialnej funkcji i wywiązał się należycie z powierzonych mu zadań.

Wniosek końcowy

W związku z negatywną oceną osiągnięć edukacyjnych Minister Przemysław Czarnek nie uzyskuje promocji na następny rok szkolny. Nie jest możliwe również pozostawienie Ministra w klasie na kolejny rok nauki - takiej edukacji nie warto już kontynuować.